

[Undervisningsministeren.]

den dobbelte Plads, hvad der betyder særdeles meget for at undgaa en sammentrængt Ordning. Arsenaløen ligger centralt, mere centralt, end Folk i Almindelighed tænker sig, fordi de siger: Ja, det er jo paa den anden Side, bagved Christianshavn, under de Volde, som nu ikke befares meget og delvis er afspærrede, selv om Adgangen for Publikum efterhaanden er blevet friere. Nu kan man færdes fra Amagerbrogade ud til Øresund, men det er ikke forfærdelig mange, der gør det. Man har en Fornemmelse af, at det ligger lidt fjernt. Det gør det imidlertid ikke. Fra Arsenaløen vil der være omtrent lige langt til Københavns Nordgrænse og Sydgrænse, godt en halv Mil til begge Grænser, og ud til Utterslev mod Nordvest og til Valby mod Sydvest er der ogsaa en god halv Mil. Paa et godt Københavnskort vil man kunne se, hvor overordentlig centralt den Plads ligger.

Saa siger man: Ja, men selv om den geografisk ligger centralt, er Adgangsforholdene vanskelige. Det passer heller ikke. Linie 8 gaar lige derud. Man kan fra Holmens Bro køre ud til Prinsessegades Endestation, hvor Indgangen bliver, paa 8 Minutter, og man kan spadsere Vejen paa 15—20 Minutter. Dertil kommer, hvad ogsaa Museumsinspektør Jørgen Olrik fremhæver meget stærkt i et Bilag til Bemærkningerne til Lovforslaget, at det vil være naturligt, at der aabnes en Færgeforbindelse fra Nyhavn og Kongens Nytorv gennem Tran-graven hen til den Vej, der skal føre ind til Folkemuseet. Det vil sige, at man paa 5 Minutter kan komme fra Kongens Nytorv derhen. Endelig er det kun et Tidsspørgsmaal, naar Baadsmandsstrædes Kaserne nedlægges. Den spænder over noget over 18 Tdr. Land, og selv om den ikke udlægges til aaben Plads — det kunde maaske være ønskeligt, men om et Øjeblik skal jeg komme til, om det er nødvendigt —, bør der naturligvis sørges for, at Bebyggelsen bliver smuk, og at der bliver en smuk og bekvem Adgang fra Amagerbrogade til det nye Folkemuseum med Frilandsafdelingen.

Det er da Meningen paa disse over 18 Tdr. Land — det er dog ikke hele Arsenaløen, kun den større østlige Del — at opføre Folkemuseet og den dertil knyttede Frilandsafdeling. Denne Plads, som er Statsgrund, ligger i det væsentlige ubenyttet hen. Der findes egentlig kun et lille Laboratorium for Marinen og nogle Skure og nogle Oliebeholdere under Fyr- og Vagervæsenet. Der er en Del smuk Bevoksning, en herlig gammel Æbletræsallé, forskellige Buskadsler og andet.

Terrænet er ikke jævnt, det er noget bølgeformet, hvad der faar Betydning for Anlægget af Frilandsafdelingen.

Det er da Meningen, som det fremgaar af den Skitse, som er vedlagt Lovforslaget, at der med Front mod Vest, naar man kommer fra Prinsessegade, lige paa den anden Side af Kanalen skulde lægges en Museumsbygning bestaaende af to symmetrisk opførte Fløje med en Mellembygning og saa en stor aaben Gaard mod Vest som en monumental Indgang til hele Museumspladsen. At opføre den med alt hvad dertil hører vil betyde en Udgift paa en 985 000 Kr., altsaa ikke stort over, hvad min Forgængers Forslag gik ud paa angaaende selve Museumsbygningerne. Bagved, paa denne store Plads, skulde saa Frilandsmuseet anbringes efter en Skitse, som Arkitekt Zangenberg har fremsat efter en Plan, udkastet af Museumsinspektør Jørgen Olrik og godkendt af Museumsmyndighederne, Museumsdirektør Mackeprang o. s. v., med Fordeling efter geografisk-etnografiske Hensyn, saaledes at hver Egn med sin Egns Typer kan træde særskilt frem. Man udnytter Terrænet. Der bliver f. Eks. paa en lille Høj i Terrænet en Stubmølle, andetsteds en Vandmølle med Mølledam, et Sted bliver der anbragt en Skvatmølle — hvis ærede Medlemmer ved, hvad det er —, Ordet bruges somme Tider som Skældsord. Det var disse Vandmøller, hvor der kun kom en lille Skvat Vand over Hjulet, og som brugtes af Bønderne i gamle Dage, men som blev forbudt af Regeringen, fordi den vilde tvinge Bønderne til at gaa til de privilegerede Møller, naar de skulde have malet deres Korn. Saadan en Skvatmølle kommer der ogsaa. Omtrent paa Midten af Pladsen bliver der et Landsbylède med Bytræ, med Gadekær, med Sprøjtehus, med Smedie, ogsaa en Kirke og ikke saa langt derfra en Kro — det er jo den gamle Ordning.

Denne Kro faar for øvrigt Have helt ned til Vandet, og dér kan vi benytte den nuværende Bevoksning. Der bliver et Fri-luftsteater til Opførelse af Folkedanse, Sanglege, maaske ogsaa folkelige Skuespil. Hele Skitsen er meget tiltalende, og Museumsdirektør Mackeprang udtaler om den, at i og for sig synes han, den er saa god, at det ikke var nødvendigt at afholde en Konkurrence. Dog har vi i Ministeriet ment, at det var bedst at gaa ganske samme Vej, som man gik ved Nationalmuseet, at der bliver nedsat et Bedømmelsesudvalg, afholdt en Konkurrence og udsat 8 000 Kr. i Præmier. Saa kan jo alle Arkitekter faa Lejlighed til at møde, og der kunde maaske findes en